

از روی اعداد

پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان

اعلامیه مشترک:

سازمان دیده بان حقوق بشر، سازمان نخست حقوق بشر، و مرکز حقوق بشر و عدالت جهانی در دانشکده حقوق، دانشگاه نیویورک

فشرده مطلب

افشا بدرفتاریها با افراد بازداشت شده توسط امریکا در زندان ابوغریب عراق، جامعه بشری را دو سال قبل تکان داد. در پاسخ، مقامات رسمی دولت ایالات متحده امریکا این بدرفتاری ها را من حیث یک عمل غیر قانونی محکوم نمود و جامعه جهانی را اطمینان داد که مرتکبین آن را مجازات خواهد کرد.

خوشبختانه دو سال بعد، این موضوع روشن شد که مشکل شکنجه و سایر بدرفتاریها توسط کارمندان امریکا در خارج از آن کشور گسترده تر از آنچه بوده که در تصاویر گرفته شده از زندان ابوغریب انعکاس یافته بود و تاکنون صدها موارد مشابه دیگر، از آن مراکز بازداشت که تحت اداره امریکا در افغانستان، عراق، خلیج گوانتانامو قرار دارند گزارش شده است. با اینحال، بررسی دوسیه های افراد متهم به شکنجه نشان میدهد که وعده های داده شده در مورد برخورد شفاف، تحقیق همه جانبه، و مجازات افراد مسئول از سوی ایالات متحده امریکا بطور کامل عملی نگردیده است. مقامات مسئول در دولت ایالات متحده امریکا یا از عهده این امر عاجز مانده اند و یا آنچنان که باید تحقیق می کردند نکرده اند. و شماری از افرادی که متهم به بدرفتاری با زندانیان می باشند، نه محاکمه و نه مجازات شده اند.

برای جمع آوری و بررسی اتهامات شکنجه و بدرفتاری با زندانیانی که در اسارت نیروهای امریکایی در افغانستان، عراق، و خلیج گوانتانامو بسر می برند، و برای

ارزیابی اقدامات دولت ایالات متحده امریکا، اگر گام‌های را برای رسیدگی به این اتهامات معتبر برداشته باشند، مرکز حقوق بشر و عدالت جهانی دانشکده حقوق، دانشگاه نیویورک؛ سازمان دیده بان حقوق بشر؛ و سازمان نخست حقوق بشر، مشترکا پروژه ای را رویدست گرفته اند بنام: **پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان**. این پروژه، به پیگیری اتهامات بدرفتاری با زندانیان و بررسی اسناد تحقیق، اقدامات تادیبی، محاکمات جنایی که در ارتباط با این موضوع صورت گرفته است می پردازند. (قابل یادآوری است که این پروژه در مورد اتهامات شکنجه و بدرفتاری با زندانیان در بازداشتگاه‌های مخفی ایالات متحده امریکا در کشورهای دیگر، و یا اتهامات شکنجه در مورد بازگرداندن غیرقانونی زندانیان به زادگاه شان و همچنان سایر شیوه های غیررسمی انتقال زندانیان به کشورهای دیگر تحقیق نخواهد کرد.¹)

این چکیده به ارائه دریافت های ابتدایی پروژه که مبتنی بر معلومات جمع آوری شده تا 10 آوریل، 2006 می باشد می پردازد. همینطور شماری از دوسیه های منحصر بفردی را برجسته می سازد که دریافت های کلیدی ذیل را مستند می سازد:

- بدرفتاری با زندانیان گسترده بوده است. محققین پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان 330 دوسیه ای را مستند ساخته اند که بشکل انکار پذیری نشان میدهد نیروهای نظامی و کارمندان ملکی ایالات متحده امریکا در شکنجه و قتل زندانیان دست داشته اند. بیش از 600 کارمند ایالات متحده امریکا و زیادترا از 460 زندانی در این دوسیه ها شامل می باشد. این اتهامات از مراکز بازداشت تحت اداره ایالات متحده امریکا در افغانستان، عراق، و خلیج گوانتانامو جمع آوری شده است. (بخاطر احتیاط، شمار افراد در اینجا کمتر از آنچه ادعاهای موثق نشان می دهد ذکر شده است. برای معلومات بیشتر به چوکات مقابل در مورد " شیوه تحقیق و منابع معلومات،" مراجعه کنید.)
- صرفا پنجا و چهار نفر از کارمندان نظامی ایالات متحده امریکا - یعنی یک دهم از مجموع 600 کارمندی که متهم به بدرفتاری با زندانیان بوده اند، تا کنون در دادگاه نظامی محاکمه شده اند که از آنجمله 40 نفر به حبس محکوم شده اند.
- از قراین چنین بر می آید که نیروهای نظامی ایالات متحده امریکا و نهادهای ملکی آن کشور چنانچه باید در مورد شماری از این اتهامات مانند شکنجه و سایر بدرفتاری ها با زندانیان تحقیق نکرده اند. از صد اتهام که پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با

¹ برای معلومات بیشتر در باره زندانهای مخفی و اتهامات شکنجه در آن زندانها به پاورقی شماره 1 گزارش به زبان انگلیسی مراجعه کنید.

زندانیان جمع آوری کرده است، صرفاً در مورد حدود نصف آن تحقیق صورت گرفته است. در بسیاری موارد دیده شده که بازرسان نظامی یا دوسیه را قبل از وقت بسته اند و یا تصمیم در باره آن را به بعد موکول کرده اند. در مواردی نیز دیده شده است که بازرسان نظامی از رسیدگی به دوسیه ها، حتی در مواردیکه که اتهامات معتبری نیز در آن زمینه وجود داشته است، چشم پوشی کرده اند.

- محققین پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان دریافتند در تحقیقاتی که مقامات ملکی و نظامی انجام داده بودند. بیش از 400 کارمند متهم شناخته شده بودند، اما صرفاً یک سوم آنان محکوم به اعمال تادیبی و جزایی شده اند. و حتی در مواردیکه اسناد معتبری دال بر تخطی های جدی وجود داشته، فرماندهان بجای محاکمات جنایی به گزینه های غیرقضایی رو آورده اند و به اعمال تنبیهی خفیفی بسنده کرده اند.
- در مواردیکه که دادگاه های نظامی برگزار شده بود، فقط تعداد محدودی از متهمین به جزاهای درازمدت محکوم شده اند. در این حالات نیز دیده شده است که بسیاری از محکومیت ها کمتر از یکسال بوده، حتی در دوسیه های که حاوی بدرفتاری های جدی نیز بوده است. از هر صد کارمندی متهم به بدرفتاری با زندانیان، فقط ده نفر به جزای یک سال و یا بیشتر از آن محکوم شده اند.
- هیچ فرمانده نظامی امریکایی مطابق به اصل مسئولیت فرماندهی بخاطر اعمال افراد تحت فرمان خود مورد بازپرس قرار نگرفته اند. این اصل می گوید فرمانده ارشد بخاطر ارتکاب جرایم افراد تحت امر خود مسئول شناخته می شود در صورتیکه فرمانده مذکور از اعمال فوق اطلاع داشته و یا باید اطلاع میداشته، اما بخاطر جلوگیری از آن تدابیر لازم را رویدست نگرفته و یا بعد از وقوع جرم، عاملین آن را مجازات نکرده باشد. دادگاه نظامی فقط سه فرمانده را بخاطر بدرفتاری با زندانیان محکوم شناخته است که در هر سه مورد، فرماندهان مذکور مستقیماً در جرایم دست داشته بودند
- سازمان اطلاعاتی امریکا و یا سیا (که از این بیعد بنام سیا در اینجا ذکر خواهد شد) نیز در مورد چند دوسیه ای که کارمندان آن سازمان متهم به بدرفتاری با زندانیان بوده، تحقیق کرده است که قرار گزارش ها سازمان مذکور تعدادی از افراد متهم را به وزارت عدلیه معرفی کرده است. اما در مورد تعداد محدودی از اتهامات وارده تحقیق همه جانبه صورت گرفته است.
- از ظواهر چنین بر می آید که وزارت عدلیه تا کنون تدابیر ناچیزی را بخاطر محاکمه بیست نفر متهم غیرنظامی، بشمول اعضای سیا رویدست گرفته است و بعلاوه دیده نشده که وزارت مذکور تحقیقاتی را به ابتکار خود درین زمینه آغاز کند. وزارت عدلیه

تا هنوز علیه هیچ یکی از کارمندان سیا بخاطر بدرفتاری با زندانیان اعلام جرم نکرده است؛ وزارت مذکور صرفاً علیه یک مقاطعه کار غیرنظامی اعلام جرم کرده است.

اعداد

پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان تا به امروز حداقل 330 دوسیه ای را مستند ساخته است که گفته می شود کارمندان ملکی و نظامی ایالات متحده امریکا مرتکب بدرفتاری با زندانیان شده است. این بدرفتاری ها شامل لت و کوب، توهین، بدرفتاری های جنسی و قتل می شود. از آنجمله:

- حداقل 600 کارمند ایالات متحده امریکا در این تخطیها دست دارند (در بسا موارد از یک نفر بیشتر در قضایا دست دارند). کارکنان نظامی بیشتر از 95% درصد این مجموع (و یا حداقل 570 نفر) را می سازد، حداقل ده کارمند سیا و سازمان های اطلاعاتی دیگر در این بدرفتاریها دست دارند، و تقریباً 20 مقاطعه کار غیرنظامی که با سیا و یا نظامیان کار می کردند شامل این مجموعه می شود.
- حداقل با 460 زندانی که در افغانستان، عراق، و خلیج گوانتانامو بسر می برند بد رفتاری صورت گرفته است.
- از مجموع 330 مورد بدرفتاری، اکثریت آن در عراق (حداقل 220 حادثه آن)، بعداً در افغانستان (حداقل 60 مورد آن)، و بعداً در خلیج گوانتانامو (حداقل 50 مورد آن) اتفاق افتاده است.
- محققین پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان دریافتند که مقامات در مورد 210 حادثه از مجموع 330 حادثه ثبت شده (65%)² تحقیقاتی را انجام داده اند.

² این رقم شامل مجموع "تحقیقات" صورت گرفته در این زمینه می شود که چه بشکل قضایی توسط نظامیان و یا وزارت عدلیه، و چه هم بشکل غیر قضایی و ابتدایی توسط نظامیان در مورد دوسیه های خاصی صورت گرفته است. برای شرح بیشتر انواع تحقیقات و محاکم که توسط مقامات نظامی راه انداخته می شود به عنوان "ساختارهای تادیبی: پروسه های قضایی و غیر قضایی" در صفحه 13 مراجعه کنید. پروژه پاسخگویی بخاطر بد رفتاری با زندانیان آن عده تحقیقات که توسط مقامات نظامی مانند دگر جنرال انتونیو تگوبا، جنرال آنتونی جونز، و جنرال جورج فای صورت گرفته را در این مجموعه شامل نمی داند. چون تحقیقات فوق بخاطر مشکلات و ناکامی سیستمیک نحوه اداره زندان را مورد بررسی قرار داده بود و هدف آن تحقیقات جمع آوری معلومات در مورد بدرفتاری با زندانیان نبوده است. نگاه کنید ه گزارش جنرال آنتونیو تگابو، ماده 15-6 از تحقیقات شماره 800 ادیره نظامی پولیس، آوریل 2004، و ضمیمه 26 که از این ببعده به اسم گزارش تگابو از آن یاد خواهد شد، و گزارش ژنرال آنتونی ر. جونز، ماده 15-6 تحقیقات در مورد بازداشتگاه ابو غریب، بریگاد 25 ام اداره اطلاعاتی نظامی، اوت 2004 نگاه کنید که در سایت ذیل قابل دسترسی است:

<http://www4.army.mil/ocpa/reports/ar15-6/AR15-6.pdf>

- در 35 درصد دوسیه های باقیمانده - که تقریبا شامل 120 مورد می شود - یا هیچ محاکمه ای صورت نگرفته است و اگر هم صورت گرفته مقامات از افشای آن به مجامع همگانی خودداری کرده اند. بیش از 70% این 120 مورد باقیمانده حوادثی اند که بیش از دو سال از وقوع آن سپری می شود.
- از 210 موردیکه تحقیقات در آن زمینه صورت گرفته است حداقل 410 کارمند (که در بسا از دوسیه ها بیشتر از یک نفر متهم به دست داشتن در تخطی ها اند) متهم وجود دارند.
- تقریبا همه کارمندان نظامی که مورد بازپرس قرار گرفته اند در مجموع سرباز بوده اند (تقریبا 95%)، نه افسر.
- تقریبا از مجموع 410 کارمندی که توسط مقامات نظامی و ملکی مورد بازجویی قرار گرفته اند، صرفا یک سوم آنان به جزا های تادیبی و یا جزایی محکوم شده اند. پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان تا 10 آوریل 2006 از هفتادونو موردی اطلاع دارند که در دادگاه نظامی محاکمه شده اند.³ (این رقم شامل دادگاه های نظامی سریع برگزار شده در خارج از کشور نیز می شود. حداکثر جزای را که دادگاه های مذکور می تواند تعیین کند تعزیرات یکماهه است.) تنها یک نفر، یک مقاطعه کار غیرنظامی، در دادگاه فدرال احضار شده است.
- از هفتاد و نه دادگاهی نظامی که توسط دستور فرماندهان تاسیس شده بودند، پنجاه و چهار مورد آن به محکومیت و یا اقرار جرم انجامیده است. پنجاه و هفت نفر دیگر محکوم به جزا های تادیبی شدند که اینگونه جزاها بعضا شامل حداقل زمان محکومیت و بعضا شامل آن هیچ نمی شود. (به چوکات زیرین در باره " ساختار های تادیبی موازین: اقدامات قضایی و غیر قضایی" نگاه کنید).⁴
- در 75% درصد مواردیکه تحقیقات صورت گرفته (تقریبا 160 الی 210 دوسیه ای که 260 نفر متهم را در بر می گیرد) متهمین به هیچگونه جزای محکوم نشده اند. محققین پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان در یافتند که تقریبا در 110 مورد (که شامل حال 190 نفر متهم می شود) دوسیه ها بدون رای محکومیت بسته شده اند. و حداقل در 50 مورد آن (که حداقل شامل هفتاد نفر می شود) محققین پروژه پاسخگویی

³ یک مسئول روابط عمومی نظامی به محققین پروژه پاسخگویی به بدرفتاری با زندانیان در آوریل 2006 گفت "85 دادگاه نظامی تاکنون برگزار شده است." اما در مورد جزئیات و مشخصات افراد متهم، و اتهامات وارده در دادگاه نظامی چیزی نگفت و همچنین در این مورد که آیا دادگاه های موصوف از سوی فرماندهان راه اندازی شده بودند و یا دادگاه های بودند که تمام پروسه های کاری آن دقیقا تکمیل شده بود.

⁴ از آنجاییکه در بسا موارد چندین نفر در یک قضیه دست داشته اند نباید شمار افرادی که در دادگاه های نظامی محاکمه و یا محکوم به تعزیرات تادیبی گردیده اند با مجموع حوادث مقایسه گردند.

بخاطر بدرفتاری با زندانیان هیچ نشانه ای را پیدا نکردند که دادگاه ها رای به محکومیت متهم داده باشند و همچنان محققین مذکور نتوانستند تثبیت کنند که آیا دادگاه مذکور تا حال ادامه دارند و یا بسته شده اند.

- محققین پروژه پاسخگویی بخاطر بدرفتاری با زندانیان با بیش از 1000 مورد بدرفتاری با زندانیان برخورد کرده اند.

- ضرب و شتم (که حداقل در 220 مورد مشاهده شده است)، اعمال تحقیر آمیز جسمانی و غیر جسمانی (که حداقل در نود دوسیه دیده شده)، بدرفتاری های جنسی (که حداقل در 60 مورد مشاهده شده) و استفاده از شیوهای "ناراحت کننده" (که حداقل در چهل مورد دیده شده است) متداولترین اشکال بدرفتاری با زندانیان بوده است.